

NADER ONDERZOEK NAAR HUISMUSSEN

*Aanvullend onderzoek in het kader van
de Omgevingswet*

Locatie: Jan Stuversdreef 3 Kerkwijk

Rapportnummer: 2025-BE-1216

In opdracht van:

Marcelis Beheer
Jan Stuversdreef 3
5315 NZ Kerkwijk

Colofon

Rapportage
Brabant Eco

Rapportnummer
2025-BE-1216

Opdrachtgever
Marcelis Beheer

Contactpersoon
[REDACTED]

Locatie
Jan Stuversdreef 3
Kerkwijk

Auteur
[REDACTED]

Collegiale controle
[REDACTED]

Opleverdatum
22 mei 2025

Uitvoerder

De Lange Kant 27
5061 PX Oisterwijk
06-24218274
www.brabanteco.nl

Overname, verveelvoudiging of openbaarmaking van dit rapport is niet toegestaan zonder vermelding van bron.

Dit rapport is met de grootste zorg samengesteld. Desondanks aanvaardt Brabant Eco geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek door toepassing van adviezen.

Inhoudsopgave

SAMENVATTING	3
1. INLEIDING EN ONDERZOEK	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Doelstelling	4
1.3 Centrale vraagstelling	4
1.4 Criteria	4
1.5 Geldigheid onderzoek	5
2. BELEIDSKADER	6
2.1 Soortenbescherming	6
2.2 Zorgplicht	7
3. PLANGEBIEDSBESCHRIJVING	8
3.1 Situering plangebied	8
3.2 Nestlocaties huismussen	8
4. ONDERZOEK	9
4.1 Huismussen	9
4.4 Overige soorten	11
5. RESULTATEN EN ADVIES	12
5.1 Resultaten	12
5.2 Toetsing Omgevingswet/staat van instandhouding	12
5.3 Aanbevelingen	13
6. BRONNEN	14

SAMENVATTING

Opdrachtgever is voornemens om in het plangebied Jan Stuversdreef 3 te Kerkwijk de bestaande woning te slopen. Daarna zal een nieuwe woning gerealiseerd worden.
In opdracht Marcelis Beheer is door BNL Advies in juni 2024 een ecologische quickscan uitgevoerd. Volgens het rapport d.d. 15 augustus 2024 biedt de te slopen woning potenties voor nestlocaties van huismussen.

Daarom is er op basis van voornoemde quickscan naar natuurwaarden geadviseerd om aanvullend onderzoek uit te laten voeren naar het voorkomen van huismussen en de functie van het plangebied voor deze beschermde dieren.

Deze rapportage is een verslaglegging van het gedane onderzoek naar huismussen, met de te verwachten effecten en kan als addendum van de quickscan worden gebruikt.

Het doel van het aanvullend onderzoek is te onderzoeken of het plangebied deel uitmaakt van het functionele leefgebied van huismussen en zo ja, met welke functie.

Uitgevoerd onderzoek in april 2025 leidt tot de conclusie dat er nestlocaties en functioneel leefgebied van huismussen in het plangebied voorkomen.

Er zijn twee nestlocaties van huismussen aanwezig in het plangebied. Op basis van uitgevoerd veldonderzoek zullen de voorgenomen ontwikkelingen zonder mitigerende maatregelen een negatieve invloed hebben op de aldaar voorkomende huismussen. Er zijn dan ook effecten te verwachten die van negatieve invloed zijn op de duurzame staat van instandhouding van de huismus en diens functioneel leefgebied.

Zonder mitigerende maatregelen wordt de Omgevingswet overtreden door de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling. Zodoende is een vergunningsaanvraag voor een flora- en fauna-activiteit voorafgaande aan het uitvoeren van de plannen nodig.

Brabant Eco
Mei 2025

1.1 Aanleiding

Volgens opdrachtgever Marcelis Beheer is het voornemen om in het plangebied Jan Stuversdreef 3 te Kerkwijk de bestaande woning te slopen, waarna een nieuwe woning gerealiseerd zal worden. Bij deze werkzaamheden is opdrachtgever gebonden aan de Omgevingswet. Volgens nationale en internationale regelgeving is het verplicht om, voordat de ingreep plaatsvindt, onderzoek te doen naar de aanwezigheid van beschermde flora en fauna.

Uit een ecologische potentie-inschatting uitgevoerd door BNL Advies (Ecologische Quickscan d.d. 15 augustus 2024) blijkt dat in het plangebied mogelijk nestlocaties van huismussen aanwezig zijn.

Citaat uit het rapport:

"Op basis van bovenstaande informatie welke uit de quickscan flora en fauna naar voren is gekomen, is er aanleiding om een aanvullend flora- of faunaonderzoek uit te voeren voorafgaand aan de geplande werkzaamheden. De soorten welke negatieve effecten kunnen ondervinden van de geplande sloopwerkzaamheden (slopen van de woning met bijgebouw) zijn: Huismus en gebouwbewonende vleermuizen"

Huismussen zijn beschermd. Daarom heeft Brabant Eco in opdracht van Marcelis Beheer in en rond het plangebied onderzoek naar nestplaatsen van huismussen uitgevoerd.

De bevindingen van dit vervolgonderzoek zijn beschreven in deze rapportage en de rapportage kan als addendum aan genoemde quickscan worden toegevoegd. Het verdiepende onderzoek naar vleermuizen is nog in uitvoering en zal apart worden gerapporteerd.

1.2 Doelstelling

Het doel van het aanvullend nader onderzoek is te onderzoeken of het plangebied deel uitmaakt van het functionele leefgebied van huismussen en zo ja, met welke functie.

Eveneens wordt naar aanleiding van de onderzoeksresultaten een effectbeoordeling gedaan om te toetsen of de Omgevingswet wordt overtreden door de voorgenomen ruimtelijke ingreep.

1.3 Centrale vraagstelling

Vragen die centraal staan binnen dit nader onderzoek:

- Maken huismussen gebruik van het plangebied als nest- verblijf- of rustplaats?
- Heeft de ruimtelijke ingreep een negatief effect op aanwezige huismussen?
- Is het naar aanleiding van de ruimtelijke ingreep noodzakelijk een omgevingsvergunning aan te vragen in het kader van de ecologie?

1.4 Criteria

Op dit natuuronderzoek zijn de volgende criteria van toepassing:

- Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van de Omgevingswet, waarbij onderzoek is uitgevoerd naar de aanwezigheid van huismussen en het functioneel gebruik.
- Het onderzoek is uitgevoerd door deskundige onderzoekers volgens de definitie van de Rijksdienst voor ondernemend Nederland (ecologisch deskundige/RVO.nl).
- Het onderzoek is uitgevoerd door een onafhankelijk adviesbureau. Brabant Eco en Frenk van de Wal verklaren hierbij geen enkel belang te hebben in de uitkomst van dit onderzoek.
- De resultaten zijn zo objectief en betrouwbaar mogelijk verkregen.
- Het onderzoek naar huismussen is uitgevoerd conform het Kennisdocument-Huismus-Versie 2.1-februari 2023. (bijlage 1)

- Bij het hanteren van het Kennisdocument, wordt in juridische zin voldaan aan de wensen die het bevoegd gezag stelt. Tevens wordt voldaan aan de inspanningsverplichting om tot een gedegen onderzoek te komen.

1.5 Geldigheid onderzoek

Houdbaarheid van verspreidingsgegevens zijn aan een maximale periode gebonden.

Voor zwaar beschermde soorten als huismussen geldt een bruikbaarheidsperiode van circa 2-3 jaar. Na deze periode zijn de gegevens verouderd en dient beoordeeld te worden of de gegevens voldoende up-to-date zijn om te gebruiken bij ruimtelijke ingrepen.

Bovengenoemde geldigheidstermijnen zijn in de Omgevingswet niet dwingend voorgeschreven en kunnen afwijken indien de omstandigheden ter plaatse dat verlangen. Voor dit alles geldt wel dat het plangebied niet significant is veranderd waardoor nieuwe leefsituaties kunnen zijn ontstaan.

De Omgevingswet is sinds 1 januari 2024 de Nederlandse wet waarin onder andere de Wet natuurbescherming is opgenomen. In de Omgevingswet is zowel de bescherming van planten- en diersoorten, als de bescherming van natuurgebieden en houtopstanden geregeld. De Omgevingswet bestaat uit een algemene wettekst dat per procesonderdeel nader is uitgewerkt in vier Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB's) en de Omgevingsregeling. Op enkele uitzonderingen na, zijn de provincies het bevoegd gezag van de wet. De provincies organiseren de vergunningverlening en handhaving.

2.1 Soortenbescherming

De Omgevingswet maakt onderscheid tussen drie beschermingsregimes: bescherming van Vogelrichtlijnsoorten, Habitatrichtlijnsoorten en andere soorten. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of omgevingsvergunning. Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een omgevingsvergunning of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- Ten eerste mag alleen van de verbodsbepaling afgeweken worden als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is.
- Ten tweede moet tegenover de afwijking van het verbod een in de wet genoemd belang staan. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn zoals volksgezondheid of openbare veiligheid.
- Tenslotte mag de ingreep geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is kan een omgevingsvergunning worden verleend. Voor een aantal handelingen zijn bovendien vrijstellingen mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode. Wel zal rekening gehouden moeten worden met de zorgplicht en het dierenwelzijn.

2.1.1 Vogelrichtlijnsoorten

De Vogelrichtlijn is in 1981 van kracht geworden. Het doel van de Vogelrichtlijn is het in stand houden van alle natuurlijke, in Europa in het wild levende, vogelsoorten. De Vogelrichtlijn vereist dat EU-lidstaten alle nodige maatregelen treffen om de populatie van alle vogelsoorten op een niveau te houden of te brengen. Daarnaast moeten de lidstaten alle nodige maatregelen treffen om voor deze vogels een 'voldoende gevarieerdheid van leefgebieden en een voldoende omvang ervan te beschermen, in stand te houden of te herstellen'. De richtlijn is dus van toepassing op vogels, hun eieren, hun nesten en ook hun leefgebieden. Van de soorten die beschermd worden onder de Vogelrichtlijn is geen limitatieve lijst beschikbaar. Het gaat om ca. 700 soorten die van nature voorkomen op het grondgebied van de Europese Unie. In de praktijk betreft het alle soorten die in Nederland als broedvogel, standvogel, wintergast of doortrekker aanwezig kunnen zijn, met uitzondering van exoten. De Omgevingswet bevat een aantal verboden handelingen die van toepassing zijn op alle inheemse vogels in heel Nederland.

2.1.2 Habitatrichtlijnsoorten

De Habitatrichtlijn is in 1992 van kracht geworden. Het doel van de Habitatrichtlijn is het waarborgen van de biologische diversiteit in de Europese Unie door de natuurlijke habitats en wilde planten- en diersoorten die van Europees belang zijn in een gunstige staat van instandhouding te behouden of te herstellen. Dit zijn soorten die genoemd zijn in bijlage IV van de Habitatrichtlijn, bijlage II van het Verdrag van Bern en bijlage I van het Verdrag van Bonn, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt. Op deze soorten is het beschermingsregime van de Omgevingswet van toepassing.

2.1.3 Andere soorten

De nationaal beschermde soorten, 'andere soorten', staan vermeld in bijlage IX van het Bal. Dit zijn soorten die in Nederland beschermd zijn en niet vermeld zijn in de Europese richtlijnen en verdragen. Het betreft een limitatieve lijst van zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland. De beschermde status van soorten kan per provincie verschillen. Provincies hebben de bevoegdheid om bij provinciale verordening vrijstelling te verlenen voor nationaal beschermde soorten. Er is dan voor die soorten geen omgevingsvergunning nodig.

Beschermingsregime Vogelrichtlijnsoorten art. 11.37 Bal	Beschermingsregime Habitatrichtlijnsoorten art. 11.46 Bal	Beschermingsregime andere soorten (nationaal beschermd) art. 11.54 Bal
Lid 1a: Het is verboden van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn opzettelijk te doden of te vangen.	Lid 1a: Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Lid 1a: Het is verboden in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A opzettelijk te doden of te vangen.
Lid 1b: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder a te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Lid 1b: Het is verboden dieren als bedoeld onder a opzettelijk te verstoren.	Lid 1b: Het is verboden vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren als bedoeld onder a opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Lid 1c: Het is verboden eieren van vogels als bedoeld onder a te rapen en deze onder zich te hebben.	Lid 1c: Het is verboden eieren van dieren als bedoeld onder a opzettelijk te vernielen of te rapen in de natuur	1c: Het is verboden vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B, opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.
Lid 1d: Het is verboden vogels als bedoeld onder a opzettelijk te storen.	Lid 1d: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a te beschadigen of te vernielen.	
	Lid 1e: Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.	

Tabel: Verbodsbepalingen beschermingsregimes Omgevingswet

2.2 Zorgplicht

De Omgevingswet bevat een algemene zorgplicht (artikel 1.8 Omgevingswet). Dit houdt in dat overheden, bedrijven en burgers verantwoordelijk zijn voor een veilige en gezonde leefomgeving. Deze algemene zorgplicht is niet van toepassing als er een specifieke zorgplicht geldt of er specifieke decentrale of rijksregels zijn.

Naast de algemene zorgplicht is in de Omgevingswet ook een algemeen verbod opgenomen (artikel 1.7a Omgevingswet). Het is verboden om een activiteit te verrichten of na te laten als daardoor *aanzienlijke* nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving (dreigen te) ontstaan.

Voor bijna alle activiteiten in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) geldt een specifieke zorgplicht. Specifieke zorgplichten borduren voort op de algemene zorgplicht, maar zijn concreter. Er geldt een specifieke zorgplicht voor onder andere flora- en fauna-activiteiten (artikel 11.27 Bal), Natura 2000-gebieden (artikel 11.6 Bal) en houtopstanden (artikel 11.16 Bal). Een specifieke zorgplicht verbiedt handelingen waarvan iedereen zou moeten weten dat ze niet door de beugel kunnen. Een handeling valt onder een specifieke zorgplicht als degene die de activiteit verricht *weet of redelijkerwijs kan vermoeden* dat die handeling nadelige gevolgen kan hebben voor de fysieke leefomgeving. Ook iets nalaten kan onder de specifieke zorgplicht vallen. De specifieke zorgplichten gelden ook als er gedetailleerde rijksregels voor een activiteit zijn.

3.1 Situering plangebied

Het plangebied is gelegen in het buitengebied, aan de Jan Stuversdreef 3, noordwestelijk van de kern van Kerkwijk. Zuidelijk van de N322 en westelijk van de N832.

Kerkwijk is een dorp behorende tot de gemeente Zaltbommel in de provincie Gelderland.

De directe omgeving van het plangebied bestaat uit agrarische percelen.

3.2 Nestlocaties huismussen

Volgens het uitgevoerde flora en fauna onderzoek is het plangebied geschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van diverse vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten in gebouwen, met name de huismus.

Citaat en foto's uit het rapport:

"Tijdens het onderzoek waren er huismussen hoor- en zichtbaar aanwezig op de daken van het huis. Het dak is geschikt als nest- of rust- en verblijfplaats. Er is voldoende ruimte onder dakplaten of overstekken waar huismussen zich kunnen vestigen".

Huismus op het dak.

Bron: Quickscan BNL Advies d.d. 15 augustus 2024

Huismus bij dakplaten.

4.1 Huismussen

4.1.1 Introductie huismus

De huismus, met als Latijnse naam *Passer domesticus*, is een zogenaamde half-holenbroeder (vogels die wel beschut willen zitten, maar daarnaast ook uitzicht willen hebben). De nesten komen voor in holtes onder dakpannen of gaten en nissen in gebouwen, bomen en aardwallen. Als dergelijke holtes niet aanwezig zijn nestelt de huismus op beschutte plekken onder afdakjes, in dichte gevelbegroeiing, heggen en struiken. Dergelijke 'natuurlijke' nesten zijn nog altijd tamelijk voldoende aanwezig, echter door het sterk verminderde gebruik van dakpannen en het ontbreken van gaten en nissen in gebouwen is het aantal broedterritoria in steden en dorpen de laatste jaren sterk achteruitgegaan. Om deze reden wordt steeds meer gebruik gemaakt van vogelvides, speciale dakpannen, houten nestkasten of mussenpotten die worden bevestigd aan woningen, gebouwen, stallen of schuren.

De nestplaats van een huismus is in de regel gebonden aan bebouwing. De huismus broedt in of tegen gebouwen in dorpen en steden, in en bij boerderijen, maneges, kinderboerderijen en andere vormen van bebouwing in het landelijk gebied. Huismussen zijn uitgesproken standvogels, die zich meestal niet meer dan enkele honderden meters van de broedplaats verwijderen. In het broedseizoen blijven ze dichterbij de broedplaats. Het zijn sociale dieren: broeden, foerageren, baltsen, stofbaden nemen, slapen en uitzwermen na de broedperiode zijn allemaal activiteiten die in groepsverband plaatsvinden.

De habitat van een huismus moet bestaan uit een combinatie van plekken voor nestgelegenheid, voedsel (voor volwassen en jongen), dekking (stekelige struiken, groenblijvende struiken en klimplanten, coniferen, klimop), plekken voor stofbaden en drinkwater. Ontbreekt een van de onderdelen of liggen ze te ver van elkaar verwijderd, dan is de habitat niet geschikt. Vanaf maart wordt er aan het nest gebouwd. Het nest wordt het hele jaar door gebruikt als slaapplek, waardoor er ook buiten de broedperiode aan het nest wordt gebouwd. De huismus is zeer honkvast, hij blijft het gehele jaar in de buurt van zijn eenmaal gekozen nest. Voorafgaand aan het broeden slapen vrouwtjes al op het nest. Tijdens strenge koude wordt het nest ook in de winter gebruikt voor overnachting. Plekken waar voedsel gezocht wordt, moeten, zeker in gebieden waar predatoren aanwezig zijn, in de directe omgeving van schuil- en vluchtmogelijkheden liggen.

4.1.2 Onderzoeksmethode

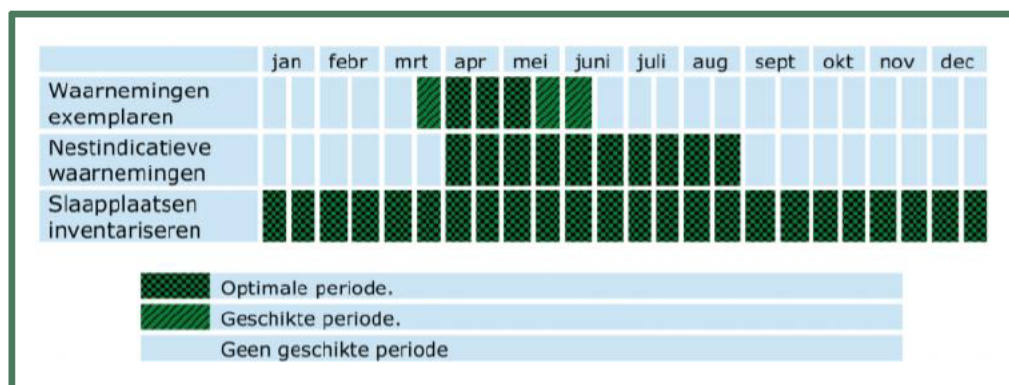
De inventarisatie is uitgevoerd conform het Kennisdocument-Huismus-Versie 2.1-februari 2023. Een kennisdocument geeft voor een soort onder andere een overzicht van veel gebruikte maatregelen die genomen kunnen worden als deze beschermde soort aanwezig is in of nabij een gebied waar de ruimtelijke activiteiten gaan plaatsvinden. Dergelijke maatregelen voorkomen of verminderen negatieve effecten op de soort als gevolg van die voorgenomen activiteiten. Naast de genoemde maatregelen in dit kennisdocument geldt in alle gevallen dat er ook oplossingen liggen in andere niet nader omschreven alternatieven voor de uit te voeren activiteiten. Ook is het te allen tijde mogelijk om af te wijken van de in dit document beschreven maatregelen, zolang de keuzes ecologisch onderbouwd worden. Verder beschrijft een kennisdocument de kenmerkende ecologische aspecten en de wijze waarop de aan of afwezigheid van de soort kan worden aangetoond.

Er moet in beeld gebracht worden waar zich de locaties van nesten, rustplaatsen en functioneel leefgebied (zoals foerageergebieden, slaapplekken) van de huismus bevinden. Bij het inventariseren is gelet op de habitatkenmerken waarvan de huismus afhankelijk is, om zo de meest kansrijke plekken voor aantreffen te bepalen. Er wordt gebruik gemaakt van de aanwezigheidsprotocollen van het Netwerk Groene Bureaus (NGB).

Aangenomen kan worden dat er geen broedende huismussen aanwezig zijn als er tijdens twee gerichte veldbezoeken in de periode 1 april tot en met 15 mei of tijdens drie gerichte veldbezoeken in de periode 10 maart tot en met 20 juni geen aanwezigheid kan worden aangetoond.

De inventarisatie moet bij voorkeur onder de volgende omstandigheden plaatsvinden:

- goede weersomstandigheden (b.v. geen regen, harde wind en/of kou)
- op geluidsluwe momenten (bijvoorbeeld de zondagmorgen in stedelijk gebied)
- Op geschikte momenten op de dag (tussen 1 à 2 uur na zonsopkomst en 1 à 2 uur voor zonsondergang is de meeste activiteit waar te nemen, met een piek in de ochtend)
- met een tussenperiode van minimaal 10 dagen.

Inventarisatieperiode huismus. Bron: kennisdocument huismus

Het exacte moment van aanvang van broeden van de huismus is afhankelijk van onder andere de weersomstandigheden en kan in de eerste helft van maart en nog tot en met augustus plaatsvinden. Het is van belang dat ook in beeld wordt gebracht waar welke elementen van de functionele leefomgeving zich bevinden. Hiertoe behoren vooral de plekken waar gefoerageerd en geslapen wordt, zoals struiken, hagen, klimop en kruidenrijke vegetaties. Het slapen kan gedurende het jaar op wisselende plekken gebeuren. Ook de plekken waar gedronken of gebaad kan worden of waar een stofbad genomen kan worden, behoren hiertoe. Het vaststellen van de locaties van de slaapplekken kan gedurende het gehele jaar het beste rond zonsondergang of zonsopgang plaats vinden.

4.1.3 Veldonderzoek

Er zijn 2 veldbezoeken uitgevoerd om de eventuele aanwezigheid van huismussen in kaart te brengen. Hierbij is gelet op zichtbare nesten, maar ook op nest indicierend gedrag van huismussen.

Ron de	Datum	Eco loog	Tijd	Functie	Zonsopkomst	Tempe ratuur	Wind	Neer slag	Bewol king
1	01-04-2025	JB	09:00 – 10:00	Nestplaats + foerageren	07:14	10°C	3 NO	Geen	Helder
2	14-04-2025	JB	09:00 – 10:00	Nestplaats + foerageren	06:45	13°C	3 ZW	Geen	Licht bewolkt

Op het huis binnen het plangebied zijn meerdere huismussen en spreeuwen waargenomen. Tijdens het eerste bezoek is nestindicierend gedrag echter uitgebleven. Er werd niet duidelijk door mannetjes op één plek geroepen en er zijn ook geen in- en uitvliegende huismussen waargenomen. Wel Tijdens het tweede veldbezoek werd wel een in- en uitvliegende huismus waargenomen onder het dak van de te slopen woning. Ook werd er een zingende huismusman waargenomen in de schoorsteen van de woning. Hoewel het in- en uitvliegen hier niet is waargenomen, wordt aangenomen dat ook hier een huismusnest aanwezig is. Rond de manege zijn wel meerdere huismussen waargenomen, de verwachting is dan ook dat het overgrote deel van de kolonie nestelt in de manege zelf.

Nestlocatie huismus in te slopen woning

Roepende huismusman op schoorsteen van de woning

Huismussen in de struiken bij de woning

Huismuskoppel op schoorsteen van de woning

4.1.4 Conclusie huismussen

De waarnemingen geven aan dat in de bebouwing van het plangebied twee nestlocaties van huismussen aanwezig zijn. Het slopen van de woning zou dus afbreuk doen aan het aantal nestplaatsen op de Jan Stuyversdreef 3 te Kerkwijk.

4.4 Overige soorten

Volledigheidshalve is tijdens het onderzoek gelet op de aanwezigheid van (sporen van) kleine zoogdieren en nestindicatief gedrag van overige gebouw bewonende soorten zoals spreeuw en kauw welke mogelijk aanwezig zijn nabij het plangebied. In de manege zijn meerdere nesten van boerenwaluw vastgesteld. Daarnaast zijn er ook enkele waarnemingen gedaan van spreeuwen.

Nestlocaties spreeuwen in manege

Nestlocaties boerenwaluw in manege

5.1 Resultaten

5.1.1 Algemeen

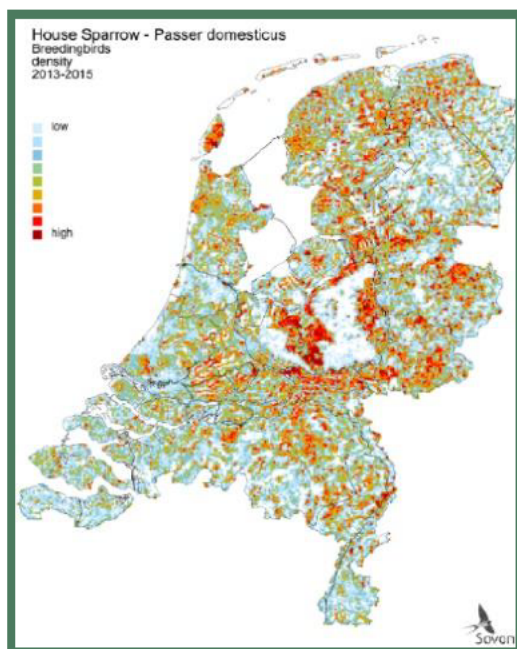
- Het onderzoek vond plaats in april 2025
- Het gehele plangebied met daarbij alle structuren waren goed toegankelijk en visueel goed te onderzoeken.
- Het plangebied is twee keer bezocht om veldonderzoek uit te voeren.

5.1.2 Huismussen

- Er zijn huismussen waargenomen op het dak van de te slopen woning.
- Op twee locaties zijn, op basis van het gedrag, nestlocaties van huismussen aanwezig.
- De struik naast de woning wordt gebruikt als onderdeel van het leefgebied van huismussen. Echter zal het essentiële foerageergebied voornamelijk bestaan uit o.a. gemorst voer bij de manege en de daar beschikbare insectenprooi.
- De te slopen woning is essentieel onderdeel van het leefgebied van de huismus. De Omgevingswet wordt overtreden indien de geplande ontwikkeling zonder vervolgstappen wordt doorgezet. Er is een vergunningsaanvraag nodig.

5.2 Toetsing Omgevingswet/staat van instandhouding

De huismus is een algemene broedvogel in dorpen en steden. Echter is de soort in de jaren 80' en 90' met meer dan 50% achteruitgegaan. Aantallen zijn inmiddels op een nieuw en lager niveau gestabiliseerd. Maneges en rundveebedrijven vormen een aanzienlijk deel van het leefgebied, doch vormen (veelal oudere) woonwijken ook belangrijke lokale populaties.

Verspreiding huismus
Bron: sovon.nl

Omdat er nestplaatsen van huismussen zijn vastgesteld onder het dak en bij de schoorsteen van de woning, heeft de ingreep zonder aanvullende maatregelen een negatieve invloed op de gunstige staat van instandhouding. Zodoende is het nodig om een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit aan te vragen, voordat gestart kan worden met de sloop en nieuwbouw van de woning. Onderdeel van een dergelijke aanvraag is een activiteitenplan (danwel mitigatieplan) waarin maatregelen opgenomen zijn om de gunstige staat van instandhouding van de lokale populatie huismussen gelijk te houden.

5.3 Aanbevelingen

- Er zijn veel boerenwaluwnesten en enkele spreeuwennesten aanwezig in het plangebied. Door het realiseren van nestplankjes voor boerenwaluw en nestkastjes voor spreeuwen kan de lokale populatie verder worden ondersteund. Hiermee worden de nestplaatsen ook voorspelbaarder, waardoor rekening kan worden gehouden met activiteiten in het broedseizoen.
- De zorgplicht is altijd van toepassing, op basis waarvan door iedereen voldoende zorg in acht moet worden genomen voor de in het wild levende dieren en hun leefomgeving. Dit kan bijvoorbeeld door buiten kwetsbare periodes (het voortplantings- en winterslaapseizoen) te starten met werkzaamheden en het gefaseerd werken om dieren de kans te geven om te vluchten. Verder kunnen er vogels broeden in de omgeving van het plangebied. Werkzaamheden die een verstoring effect op broedende vogels veroorzaken dienen daarom plaats te vinden buiten het broedseizoen (broedseizoen loopt globaal van half maart tot half juli).
- Bij onvoorziene omstandigheden dient direct contact opgenomen te worden met een ter zake ecooloog

Voorafgaand

Quicksan BNL Advies d.d. 15 augustus 2024

Websites

www.iplo.nl

www.NDFF.nl

www.verspreidingsatlas.nl

www.rijksoverheid.nl

www.gelderland.nl

www.vivarapro.nl

www.checklistgroenbouwen.nl

www.zoogdiervereniging.nl

www.vogelbescherming.nl

www.stichtingde mussentoevlucht.nl

Andere bronnen

Netwerk Groene Bureaus

Bijlagen

Bijlage 1: Kennisdocument-Huismus-Versie 2.1-februari 2023gegevens NDFF

Bijlage 2: gegevens NDFF